

УПУТСТВО

**о инсталацији, коришћењу опреме за видео надзор, пријеносу и чувању надзорних видео снимака, о одговорностима изборних комисија и бирачких одбора, те прекршајима због кршења прописаних правила
- Пилот пројекат 4**

На основу члана 2.9 став (1) тачка 8. и члана 5.2а став (2) Изборног закона Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14, 31/16, 41/20, 38/22, 51/22, 67/22 и 24/24), а у вези с чланом 36. став (2) Упутства о спровођењу пилот пројеката на Локалним изборима 2024. године уз употребу изборних технологија, Централна изборна комисија БиХ је на 59. сједници, одржаној 29.08.2024. године, донијела

У П У Т С Т В О

о инсталацији, коришћењу опреме за видео надзор, пријеносу и чувању надзорних видео снимака, о одговорностима изборних комисија и бирачких одбора, те прекршајима због кршења прописаних правила - Пилот пројекат 4

Члан 1.

(Предмет)

Упутством о инсталацији, коришћењу опреме за видео надзор, пријеносу и чувању надзорних видео снимака, о одговорностима изборних комисија и бирачких одбора, те прекршајима због кршења прописаних правила (у даљем тексту: Упутство) утврђује се начин инсталације и провјера функционалности опреме за видео надзор, коришћење опреме, вођење евиденција о поступку коришћења видео надзора, поступања у случају техничких проблема с опремом, пријенос и чување видео снимака, деинсталација и складиштење опреме до поврата Централној изборној комисији Босне и Херцеговине, одговорности надлежних органа који су у том смислу задужени за спровођење избора, као и прекршаји због кршења правила поступања с опремом за видео надзор.

Члан 2.

(Сврха видео надзора на бирачком мјесту)

Сврха видео надзора је имплементација пилот пројекта провјере могућности увођења изборних технологија на бирачка мјеста у виду надзора над процесом гласања и бројања, путем снимања аудио и видео технологијом у циљу заштите интегритета процеса гласања и бројања.

Члан 3.

(Примјена пилот пројекта видео надзора)

Видео надзор на бирачким мјестима за Локалне изборе 2024. године спроводи се на 10 бирачких мјеста у пет основних изборних јединица како слиједи:

а) Зеница – 2 бирачка мјеста

КОД БМ	Назив БМ	Локација
093A017	ЦЕНТАР 1	ОШ "МЕША СЕЛИМОВИЋ"
093A020	ЦЕНТАР 4	ОШ "МЕША СЕЛИМОВИЋ"

б) Центар Сарајево – 2 бирачка мјеста

КОД БМ	Назив БМ	Локација
136A067	СКЕНДЕРИЈА 1	ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ ПОСЛОВНА ШКОЛА, СКЕНДЕРИЈА 70
136A069	СКЕНДЕРИЈА 3	ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ ПОСЛОВНА ШКОЛА, СКЕНДЕРИЈА 70

ц) Бања Лука – 2 бирачка мјеста

КОД БМ	Назив БМ	Локација
034Б217	ЦЕНТАР ½	МЗ ЦЕНТАР СИМЕ ШОЛАЈЕ 7
034Б245	КУЉАНИ 3	П.Ш. ЈОВАН ФУЧИЋ КУЉАНИ

д) Источно Ново Сарајево – 2 бирачка мјеста

КОД БМ	Назив БМ	Локација
140Б005	ПЕТРОВИЋИ	ПРОСТОРИЈЕ МЗ ПЕТРОВИЋИ БР. 15
140Б010	ОШ "СВЕТИ САВА" - 1	УЛ. КАРАЂОРЂЕВА 1

е) Власеница – 2 бирачка мјеста

КОД БМ	Назив БМ	Локација
103Б001	ОСНОВНА ШКОЛА	О.Ш. ВЛАСЕНИЦА
103Б009	БРЕГОВИ	О.Ш. ВЛАСЕНИЦА

Члан 4. **(Провјера опреме прије доставе)**

- (1) Врста медија за похрану видео снимака одређује се од стране Централне изборне комисије БиХ према техничким спецификацијама коришћене опреме за видео надзор.
- (2) Централна изборна комисија БиХ провјерава правилно функционисање опреме за видео надзор прије него што је преда бирачким одборима на бирачким мјестима.

Члан 5. **(Достава опреме)**

- (1) Техничку опрему за видео надзор Општинска изборна комисија доставља бирачком одбору на бирачким мјестима најкасније 12 сати прије отварања бирачких мјеста на дан одржавања избора.
- (2) Бирачки одбор дужан је техничку опрему за видео надзор из става (1) овог члана одмах након преузимања закључати на бирачком мјесту у присуству полиције и одговоран је за њихову сигурност од тренутка њиховог пријема до завршетка свих својих дужности.

Члан 6.
(Инсталација опреме за видео надзор)

Инсталација опреме за видео надзор који ће се користити на бирачким мјестима подразумијева инсталацију видео камера с одговарајућим сталком, уређајем за локалну похрану података, те евентуално дисплеј за приказ видео снимака у реалном времену.

Члан 7.
(Оператер)

(1) Оператер је лице именовано од стране Централне изборне комисије БиХ задужено за инсталацију, провјеру, рад на опреми, рјешавање техничких проблема, деинсталацију и припрему опреме за поврат опреме.

(2) Оператер је обавезан да техничку опрему потребну за спровођење пилот пројекта у координацији с изборном комисијом инсталира на бирачком мјесту одмах након закупања опреме од стране бирачког одбора, те провјери функционалност достављене опреме о чему извјештава изборну комисију.

Члан 8.
(Провјера опреме)

(1) Оператер из члана 5. овог Упутства дужан је бити на бирачком мјесту најмање 1 сат прије отварања бирачког мјеста и поново провјерити функционалности опреме прије отварања бирачког мјеста о чему извјештава изборну комисију путем председника бирачког одбора.

(2) Председник бирачког одбора дужан је омогућити приступ оператеру уз лица из члана 16. став (1) Правилника о спровођењу избора.

Члан 9.
(Руковање и коришћење опремом за видео надзор)

(1) Видео надзор се поставља на видљиво мјесто унутар просторија гдје су организована бирачка мјеста, у близини извора напајања, како би се обезбиједило снимање гласачке кутије током процеса гласања, а у току процеса бројања гласачких листића снима сто за бројање гласачких листића.

(2) Како би се осигурала тајност гласања и заштита личних података, видео надзор се поставља на начин да не снима унутрашњост гласачких кабина, као ни улазак бирача на бирачко мјесто, процес гласања и излазак бирача с бирачког мјеста.

Члан 10.
(Снимање гласачког листића)

(1) Приликом бројања гласачких листића чланови бирачког одбора који приступе бројању дужни су обезбиједити снимање сваког гласачког листића и јасно прочитати резултате гласања на том гласачком листићу.

(2) Снимање гласачког листића вршиће се на начин да се сваки гласачки листић окрене према видео камери и бирачки одбор гласно чита резултате с гласачког листића.

Члан 11.
(Поступање у случају техничких проблема с опремом)

- (1) Технички проблеми с опремом за видео надзор не доводе до обуставе гласања нити до прекида рада бирачког одбора на бирачком мјесту.
- (2) Оператер је обавезан у оквиру својих знања и вјештина да приступи рјешавању техничких проблема с опремом за видео надзор у случају да су исти отклоњиви.
- (3) Ако оператер не ријеши проблем техничке природе након покушаја да исти отклони, обавијестиће Централну изборну комисију БиХ о насталом проблему која помаже у рјешавању истог.
- (4) Све активности и проблеме с опремом за видео надзор, као и трајање квара и начин на који су исти ријешени, оператер и предсједник бирачког одбора обавезни су забиљежити у Записнику о раду бирачког одбора (ЗАРБО).

Члан 12.
(Извјештај)

О цијелом поступку коришћења видео надзора води се посебна евиденција у Записнику о раду бирачког одбора (ЗАРБО) која садржи све податке везане за рад уређаја, те друга запажања од стране оператера и предсједника бирачког одбора.

Члан 13.
(Деинсталација опреме)

- (1) Након завршетка рада бирачког одбора оператер из члана 5. овог Упутства дужан је деинсталирати и прописно запаковати техничку опрему.
- (2) Оператер зауставља видео снимање, уклања медиј за похрану и ставља га у омотницу која се печати и коју потписује заједно с предсједником и члановима бирачког одбора, те означава омотницу бројем и локацијом бирачког мјеста, те записује дужину трајања видео снимања.
- (3) Предсједник бирачког одбора дужан је да опрему из става (1) овог члана заједно с видео снимцима уз осјетљиви изборни материјал доставља с бирачког мјеста изборној комисији, гдје се опрема складишти до поврата Централној изборној комисији БиХ.

Члан 14.
(Чување видео снимака)

- (1) Централна изборна комисија БиХ је дужна обезбиједити правилно чување датотека које садрже видео снимке просторија гдје су организована бирачка мјеста за период од 12 мјесеци од датума објаве потврђених резултата Локалних избора 2024. године у Босни и Херцеговини у Службеном гласнику БиХ.
- (2) Централна изборна комисија БиХ уништава видео снимке протеком рока чувања из става (1) овог члана изузев ако надлежно тужилаштво затражи чување тих снимака.
- (3) Централна изборна комисија БиХ ће именовати посебну комисију која ће бити задужена за уништавање видео снимака, о чему се сачињава посебан Записник.

Члан 15.
(Обавјештавање бирача о видео надзору бирачког мјеста)

- (1) Учесници изборног процеса обавјештавају се да је простор под видео надзором путем плаката постављених на улазу и унутар бирачког мјеста.

(2) Централна изборна комисија БиХ испоручује плакате предвиђене у ставу (1) изборним комисијама заједно с опремом за видео надзор.

(3) Централна изборна комисија БиХ утврђује садржај плаката из става (1) овог члана који је саставни дио овог Упутства.

Члан 16.
(Одговорност изборних комисија и бирачких одбора)

Изборна комисија и бирачки одбори на бирачким мјестима из члана 3. овог Упутства одговорни су за обезбјеђење услова за инсталацију и коришћење опреме за видео надзор, надзор безбједности опреме и складиштење опреме и надзорних видео снимака до поврата Централној изборној комисији БиХ.

Члан 17.
(Коришћење видео снимака)

(1) Централна изборна комисија БиХ има право увида у видео снимке с бирачких мјеста у сврху утврђивања чињеничног стања потребног за доношење одлука из своје надлежности.

(2) Увид у видео снимке из става (1) овог члана остварује се на основу посебног акта Централне изборне комисије БиХ.

Члан 18.
(Правилник о спровођењу избора)

За све оно што није прописано одредбама овога Упутства примјењују се одредбе Правилника о спровођењу избора.

Члан 19.
(Ступање на снагу и објава у службеним гласилима)

Ово Упутство ступа на снагу даном доношења, а објавиће се у „Службеном гласнику БиХ“, „Службеним новинама ФБиХ“, „Службеном гласнику РС, „Службеном гласнику Брчко дистрикта БиХ“ и на интернет-страници Централне изборне комисије БиХ www.izbori.ba.

Број: 05-1-02-2-1874-1/24
Сарајево, 29.08.2024. године

